

LES GUERRES CARLINES I EL CANÇONER POPULAR

Aureli Puig i Escolí (Mas el Molló-Torreblanca)

No sols el amor, la dona, el sexe, etc. han estan reflectides en el nostre cançoner, sinó que també els esdeveniments històrics, com poden ser les guerres, ho han estast; i no podien faltar les passades guerres carlistes. Unes guerres en que el món rural i conservador s'enfrontava al urbà i liberal, i que ens portaren greus seqüeles i endarreriment en el nostre desenvolupament al llarg del segle XIX. Foren també a part de la brutalitat que suposa tota guerra i enfrontament fratricida, unes guerres amb cert caire romàntic que es prestaven a tota mena de cançons, en aquest recull n'he pogut reunir nou molt curioses, que sense mes preàmbuls passe a exposar-les:

1) Pel portal de Morella la columna ja ve, pel portal d'Ulldecona voluntaris també.

2) Les xiques de Benicassi han fet un ninot de palla, i l'han gitat en lo llit pensant-se que era Cucala (1).

3) En Segorb tots són beatos en Castelló, liberals en Vila-real son carlistes, i en la Vall republicans.

4) Cucala si vols diners vine demà a Castelló que els tindràs amanidets a la punta d'un canó.

5) Cucala ve d'Alcalà "L'Arbolero" de les Coves, per a entrar a Castelló i fer el monyo a les dones.

6) De la panxa de la reina tenim que fer un tabal, per a tocar la retreta, la retreta federal.

7) Els sipais d'Ulldecona (2) ja no volen xocolata, perquè quan vaja Cucala palla els farà batre.

8) És Cucula d'Alcalà "L'Arbolero" de les Coves, "Coqueta", de Sant Mateu carlistes s'hi ha en tots els pobles.

9) La columna xicoteta ja no sap altra cançol va de Vila-real a Nules, de la Vall a Castelló.

(1) Cucala, fou un famós guerriller carlí d'Alcalà que arribà al grau de general.
(2) Sipai, era el nom que el poble donava als voluntaris de les tropes liberals després de la revolució de setembre de 1868. Ulldecona fou la població que més voluntaris i comandaments donà a la causa carlina.

ARA HA FET CENT ANYS

El centenario Vicente Ferreres recibió un homenaje por parte de sus vecinos

Albella: Les Coves

Vicente Ferreres recibió el pasado sábado un emotivo homenaje por parte del Ayuntamiento de Les Coves, familiares y numerosos vecinos al cumplir los cien años de edad.

Para festejar esta efeméride, se organizaron una serie de actos que dieron comienzo con la celebración de una misa. La Banda

de Música interpretó algunas de sus mejores obras y el Grupo de Danzas ofreció el típico "Ball pla" en su actuación. El acto revistió emoción cuando al "tio Sento" le fueron entregadas una placa conmemorativa de la Caja Rural y Ayuntamiento así como numerosos regalos de familiares y amigos. Al mismo tiempo, los familiares del afortunado

centenario, repartieron entre los presentes unas 1.700 coquetas de San Juan en señal de agradecimiento por su asistencia al acto.

Vicente Ferreres se encuentra en perfecto estado de salud, aunque lamenta que sus piernas ya no le responden bien. Nació en la Masía "Pa i All" en Les Coves y su principal ocupación han sido las tareas agrícolas.

ALBELLA

El centenario Vicente Ferreres recibió una placa conmemorativa de su honoriística